

Artikel 285 Wetboek van Strafrecht dekt nagenoeg alle vormen van bedreiging. Doodsbedreigingen hebben met de opkomst van sociale media echter een nieuwe dimensie gekregen. Dreigementen worden nu met ongekend gemak publiekelijk en 'anoniem' gemaakt. Anderen op twitter met de dood bedreigen lijkt in sommige kringen zelfs statusverhogend te werken. Wat hebben deze ontwikkelingen voor significantie en in welk daglicht dienen ze beschouwd te worden? Twitteraars die Geert Wilders bedreigden haalden, zij het vermoedelijk onverhoopt, landelijk nieuws door opgepakt te worden. Een vreemde incident deed zich voor toen journalist Bert Brussen zich als verdachte moest melden voor het publiceren van een screenshot van één van deze bedreigingen, iets dat hij overduidelijk deed om de aandacht op deze bedreiger te vestigen. Deze ontwikkelingen, en een vermoeden dat Wilders lang niet de enige was die op twitter bedreigd werd, vormde aanleiding voor @doodsbedreiging om deze bedreigingen te indexeren. De redactie hoopt bij te dragen aan het maatschappelijk debat.

Wat mag er nu eigenlijk wel en niet gezegd worden binnen de sociale media? Niet alleen de juridische status van veel van deze 'dreigtweets', maar zelfs die van @doodsbedreiging is onduidelijk. De rechtmatigheid van wederpublicatie van deze uitlatingen is volgens het OM namelijk bedenkelijk. Brussen wordt inmiddels voor zijn wederpublicatie door het OM bedankt met een tenlastenlegging voor haatzaaien en bedreiging. Politie Haaglanden informeert ons: *“Het verzenden van dreigtweets [sic] is hetzelfde als iemand in persoon bedreigen en is dus strafbaar. De politie is hier zeer alert op, zogenaamde internet-surveillanten zijn actief op zoek naar dergelijke berichten binnen social media en doen altijd onderzoek naar de verzender hiervan.”*¹ Één blik op onze index laat echter honderden serieus te nemen bedreigingen zien, terwijl slechts bij enkele gevallen tot optreden werd overgegaan. In de meeste gevallen ging het nog om duidelijke 'grappenmakers' ook. En deze internet-surveillanten, hoe gaan zij precies te werk? Veel van de dreigtweets die recentelijk tot aanhoudingen, of politiebezoekjes, geleid hebben, waren daarvoor al te vinden op @doodsbedreiging. Zo werd twitteraar @ItzMeDoubleP, een paar uur nadat @doodsbedreiging zijn bericht het politiebureau in Hellevoetsluis en een coffeeshop op te willen blazen retweette, aangehouden. Dit bericht stond toen al acht uur online, zonder dat het tot noemenswaardige reacties leidde. @doodsbedreiging lijkt keer op keer de eerste te zijn die dit soort tweets signaleert.

De ontwikkelingen van twitter als nieuw dreigmedium roept ook vragen op over de aard en impact van een dreigement. Dreigementen op twitter zijn misschien openbaar, maar publiek is niet altijd geheel publiek. Persoonlijke twitterpagina's hebben vaak maar een zeer beperkte impact; wanneer iemand maar 20 followers heeft zal praktisch niemand het dreigement zien, tenzij er actief naar wordt gezocht. Weten sommige mensen überhaupt dat ze bedreigd worden? Hierin lijkt ook de kracht te liggen van @doodsbedreiging. Berichten op onze pagina worden relatief veel geretweet, veelal door mensen met een substantieel aantal followers, waardoor het bereik en de openbaarheid van de bedreiging toeneemt.

Wat moeten we nu eigenlijk met deze bedreigingen? Op twitter zijn ze aan de orde van de dag en er dreigt, zonder duidelijkheid over wat er juridisch wel en niet door de beugel kan, een ware wildgroei aan bedreigingen op het internet. Op dit moment lijken foute grappen, van bijvoorbeeld twitteraars die melden de schietpartij in Alphen aan de Rijn nog eens dunnetjes over te willen doen, tot meer respons te leiden dan serieuze doodsbedreigingen. @doodsbedreiging constateert dat er met serieus te nemen dreigementen weinig gedaan wordt. Neem ene @kwabsz. Na eerder @beautifullest met de dood bedreigd te hebben meldt hij: *“kwabsz: RT @DieVieze_: WAAR EN HOELAAT IS DIE DJOEKSESSIE VAN @kwabsz ?, < 5 UUR STRANDTJE VOOR APOTHEEK”*². Dat de gemiddelde lezer—of agent—hier geen touw aan vast

¹<http://www.politie.nl/haaglanden/nieuws/1503aangehoudennadreitweet.asp>

²link naar screenshot tweet @kwabsz

kan knopen is nauwelijks opzienbarend. Het verhaal wordt echter grimmiger wanneer men zich realiseert dat djoeksessie staat voor steekpartij, en een ordinaire scheldpartij op twitter daadwerkelijk eindigde met het neersteken van een meisje dat zich met de ruzie bemoeide.³ Een incident dat mogelijk voorkomen had kunnen worden? Of we nu vinden dat er echt specifiek beleid nodig is, of dat er doorgegaan moet worden met het ad hoc aanhouden van twitteraars op basis van artikel 285, duidelijk is dat er een serieus debat over doodsbedreigingen op twitter dient te komen.

³link naar screenshot tweet @loeloe__